

Likestillings- og
diskrimineringsombudet

Unntatt Offentlighet
Offl § 13 Opplysn som er underlagde teieplikt

Vår ref.
09/990-27-MBA

Deres ref.

Dato:
18.09.2009

UTTALELSE - HC TOALETT PÅ HOTELL – UNIVERSELT UTFORMET

Likestillings- og diskrimineringsombudet viser til klage fra A av 23. april 2009.

A hevder at et av toalettene for personer med nedsatt funksjonsevne (HC-toalett) på B ikke oppfyller krav til universell utforming etter diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 9.

Ombudet har vurdert saken, og konkluderer med at utformingen av HC-toalettene på B ikke er i strid med kravet til universell utforming, jf. diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 9 tredje ledd.

Likestillings- og diskrimineringsombudets uttalelse kan bringes inn for Likestillings- og diskrimineringsnemnda innen tre uker fra det tidspunkt A mottar ombudets brev, se vedlagte orientering.

Sakens bakgrunn

Likestillings- og diskrimineringsombudet bygger på partenes skriftlige redegjørelser i sin fremstilling av sakens bakgrunn.

A ba i e-post av 23. april 2009 ombudet vurdere hvorvidt utformingen av HC-toalettene på B er i strid med diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

I brev av 28. juni 2009 viste hotellets administrerende direktør, C til at hotellet har to HC-toalett som tilfredsstiller kravet til universell utforming. Fotografier og plantegninger av HC-toalettene var vedlagt.

I e-post av 3. august 2009 ga A tilbakemelding om at klagen ikke gjaldt toalettene på fotografiene. A viser til at HC-toalettet han klager på ligger i hotellets første etasje ved resepsjonen.

Partenes anførsler

A mener B Park Hotel bryter diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 9 tredje ledd ved at hotellet ikke har universelt utformet HC-toalett. A viser til at HC-toalettet er 1 meter bredt og 2,5 m langt. A anfører også at plassering av vask i rommet gjør det vanskelig for personer med nedsatt bevegelsesevne å bruke toalettet. A hevder at hotellets personale har informert ham om at toalettet til venstre for resepsjonen er et HC-toalett.

B viser til at det er to HC-toalett på hotellet i tråd med kravet om universell utforming. HC-toalettene har en størrelse på 2 x 2,5 meter. Det er fremlagt fotografier og plantegninger som viser HC-toalettens størrelse og utforming.

Videre anfører C at det kun er et ordinært fellestolett i området rundt resepsjonen. Fellestolettet er plassert ved siden av hotellets HC-hotellrom som er merket med symbol. B har sendt fotografier til ombudet som viser utformingen av det ordinære fellestolettet. Fotografiene viser også selve gangen til venstre for resepsjonen.

Rettslig grunnlag

Ombudet har kompetanse til å gi uttalelse om et forhold er i strid med diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 9, jf. diskrimineringsombudsloven § 3 tredje ledd, jf. § 1 annet ledd nr. 3

Offentlig og privat virksomhet rettet mot allmennheten har plikt til å sikre universell utforming av virksomheten alminnelige funksjon så langt det ikke medfører en

uforholdsmessig byrde for virksomheten, jf. diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 9 tredje ledd første setning.

Med universell utforming menes utforming eller tilrettelegging av hovedløsningen i de fysiske forholdene slik at virksomhetens alminnelige funksjon kan benyttes av flest mulig, jf. diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 9 annet ledd.

I § 10-32 i *Veiledning til teknisk forskrift 1997 (4. utgave mars 2007)* oppstilles krav til HC-toalett:

I arbeidsbygning og publikumsbygning med toalett skal minst ett toalett være tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne.

[...]

Toalett med fri sideplass for rullestolbruker på begge sider må ha minstemål på 2 200 mm x 2 250 mm hvis det er ett toalett. Minstemålet er 1 800 mm x 2 250 mm dersom det er to i nærheten av hverandre.

[...]

Handikaptoalett skal være tydelig merket med symbol.

Dersom det er grunn til å tro at en virksomhet ikke er universelt utformet, må virksomheten sannsynliggjøre enten at kravet til universell utforming er oppfylt, eller at en eventuell utbedring vil være uforholdsmessig, jf. diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 13.

Likestillings- og diskrimineringsombudets vurdering

B er en virksomhet pliktig til å sikre at virksomhetens hovedløsning er universelt utformet etter diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 9. Plikten til universell utforming omfatter utforming av HC-toalett.

For ombudet synes det åpenbart at toalettet A klaget på aldri har vært ment som et HC-toalett. Årsaken til at A trodde toalettet var et HC-toalett skyldes feilaktig informasjon fra hotellets ansatte, samt villedende skilting.

B viser til at hotellet har to HC-toaletter i andre etasje og har lagt frem fotografier og plantegninger av disse. Spørsmålet for ombudet er om *disse* toalettene oppfyller kravet til universell utforming etter diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 9.

Verken lovtekst eller forarbeidene til diskriminerings- og tilgjengelighetsloven gir noen presis angivelse av hvilke krav som stilles til utformingen av HC-toalett. Nærmere krav til utforming av HC-toalett følger imidlertid av *Veiledning til teknisk forskrift 1997 (4. utgave mars 2007)* § 10-32. Dersom det er to toaletter skal disse

ligge i nærheten av hverandre, ha et minstemål på 1800 mm x 2250 mm og være tydelig merket med symbol.

Plantegningene av hotellets HC-toaletter viser at disse er i nærheten av hverandre, kun atskilt av en garderobe og et oppholdsrom, og har en størrelse på 2000 mm x 2500 mm. Av fremlagte fotografier fremgår det også at toalettene er merket med symbol.

Ombudet er etter dette kommet til at toalettene oppfyller kravet om universell utforming etter diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 9.

Konklusjon

Likestillings- og diskrimineringsombudet konkluderer med at HC-toalettene på B ikke er i strid med kravet til universell utforming i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 9.

* * *

Ombudet er fornøyd med at B har oppgradert resepsjonsarealet, samt montert en ny informasjonsdisk ved adkomst. Ombudet mener misforståelser kan unngås i fremtiden dersom det settes opp et skilt ved resepsjonen om HC-toalettens plassering på hotellet. Videre mener ombudet alle ansatte på hotellet må informeres om HC-toalettens plassering. Hotellets ledelse oppfordres til å sørge for at rutiner for riktig informasjon til gjestene blir fulgt av hotellets ansatte.

Med vennlig hilsen

Beate Gangås
likestillings-og diskrimineringsombud

